

บทที่ 7

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการส่งเสริมรถสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่สามารถสรุปการวิจัยแยกตามประเภทของกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศตัวอย่างการวิจัยจำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 41-60 ปี มีอาชีพเป็นลูกจ้างและเป็นชาวยุโรปมากกว่าชาติอื่น นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ชอบที่จะมาเที่ยวเชียงใหม่เพราะเชียงใหม่เป็นเมืองที่ผู้คนมีความเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 32.0) นอกจากนี้แล้วเชียงใหม่ยังเป็นเมืองที่เก่าแก่น่าเที่ยว (ร้อยละ 28.0) และพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะชอบเที่ยวทั้งในเมืองและนอกเมือง สถานที่เที่ยวนอกเมืองที่นิยมกันมากก็คือปางช้าง (ร้อยละ 28.0) การเที่ยวในเมืองส่วนใหญ่เป็นการชมวัด (ร้อยละ 25.0) ซึ่งการท่องเที่ยวนี้จะเที่ยวโดยใช้ยานพาหนะรถตุ๊ก ๆ เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 25.0) ส่วนการใช้บริการสามล้อยังมีน้อยอยู่ (ร้อยละ 6.0 ของการเดินทางท่องเที่ยวทั้งหมด) จากการสำรวจพบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 20.0 เคยใช้บริการรถสามล้อ เพราะคิดว่าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เหมือนใคร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.0 เห็นว่าการใช้รถสามล้อสำหรับการเดินทางระยะสั้นภายในเมืองมีความเหมาะสมและถ้ามีรายการทัวร์เที่ยวชมเมืองสัก 2 ชั่วโมงโดยใช้รถสามล้อ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีจำนวนมากถึงร้อยละ 72.0 ประสงค์จะใช้บริการ

2. นักท่องเที่ยวชาวไทย

จากการศึกษาสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยตัวอย่างการวิจัยจำนวน 50 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.0) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 36.0) ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41-60 ปี มีอาชีพรับจ้างและเป็นนักธุรกิจ มีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลางและกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 56.0) ส่วนใหญ่มาเที่ยวเชียงใหม่หลายครั้งแล้วและอยู่เชียงใหม่ประมาณ 3-4 วัน นักท่องเที่ยวชาวไทยชอบเชียงใหม่เพราะเชียงใหม่มีธรรมชาติสวยงาม และชอบความเก่าแก่ของเมืองเชียงใหม่

ส่วนใหญ่จะนิยมไปเที่ยวดอยสุเทพ (ร้อยละ 44.0 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) ส่วนการเที่ยวในเมืองที่นิยมไปเที่ยวคือวัด (ร้อยละ 18.0) ยานพาหนะที่นิยมใช้ก็คือรถส่วนตัว ส่วนการใช้บริการรถสามล้อนั้นยังมีน้อยอยู่ ซึ่งการสำรวจพบว่าผู้เดินทางบางส่วน (ร้อยละ 34.0) เคยใช้บริการรถสามล้อ เพราะนั่งสบายและราคาถูกแต่บางส่วนไม่เคยใช้บริการเพราะคิดว่าต้องเดินทางไปไกลและการเรียกใช้รถสามล้อนั้นหายาก ซึ่งหากสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้ให้หมดไปได้ มีการรับรองมาตรฐานสามล้อแล้ว นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากจะทดลองใช้ (ร้อยละ 84.0) การส่งเสริมอาชีพนี้ให้ดำรงอยู่คู่เมืองเชียงใหม่ก็จะเป็นไปได้มากขึ้น

3. ผู้อยู่อาศัยในเมืองเชียงใหม่

ผู้อยู่อาศัยในเมืองเชียงใหม่หรือชาวเชียงใหม่ที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 50 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.0) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 36.0) มีอายุอยู่ระหว่าง 20-30 ปี มีอาชีพเป็นพนักงานลูกจ้างและส่วนใหญ่นิยมที่จะใช้รถส่วนตัวในการเดินทางไปตลาด (ร้อยละ 88.5) ส่วนการใช้บริการสามล้อในปัจจุบันนั้นมีน้อย จากการสำรวจพบว่า ผู้อยู่อาศัยเคยใช้บริการมีเพียงร้อยละ 50.0 ยังใช้บริการ ส่วนที่เหลือในปัจจุบันมีการใช้น้อยเนื่องจากการบริการที่ช้า เรียกหายากและกลัวอันตรายจากการใช้ เช่น อุบัติเหตุ ซึ่งหากแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้แล้ว ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.0) จะหันกลับมาใช้บริการรถสามล้อมากขึ้น

4. บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

บริษัทนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ตัวอย่างการวิจัยจำนวน 10 บริษัท มีระยะเวลาการดำเนินงานโดยเฉลี่ย 15.7 ปี ให้บริการนักท่องเที่ยวถึงปีละ 80,400 คน เป็นชาวยุโรปมากที่สุด (ร้อยละ 33.5) รองลงมาคือ ชาวออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ร้อยละ 20.5) บริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการส่งเสริมให้มีการจัดนำเที่ยวโดยรถสามล้อ เพราะนักท่องเที่ยวชอบ และปัจจุบันมีรายการให้บริการนี้แล้วถึงร้อยละ 80 ของบริษัทนำเที่ยวทั้งหมด ทุกบริษัทสนับสนุนให้มีรายการทัวร์โดยรถสามล้อ เพราะเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของเชียงใหม่ ทั้งนี้ ควรจะมีการแก้ไขปัญหาของการบริการของรถสามล้อให้ดีขึ้นมีมาตรฐานมากขึ้น

5. กิจการให้เช่ารถสามล้อ

ข้อมูลจากกิจการให้เช่ารถสามล้อ 2 แห่งในจำนวนผู้ประกอบการให้เช่ารถสามล้อในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด 4 แห่ง พบว่า เนื่องจากว่ารายได้ที่ได้รับจากการให้เช่ารถสามล้อของ

กิจการนี้ได้น้อย ไม่พอกับการลงทุน และการซ่อมแซมรถสามล้อ หรือแม้แต่การที่จะซื้อรถมาเพิ่ม ยังไม่คุ้มกับการลงทุน ทำให้กิจการเหล่านี้ขาดความเชื่อมั่นในความเป็นไปได้ของการที่จะให้บริการรถสามล้อเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่ถ้าหากว่ามีแนวทางในการส่งเสริมให้คนใช้บริการรถสามล้อมากขึ้นและได้รับความสนับสนุนเงินลงทุนดอกเบี้ยต่ำแล้วทางผู้ประกอบการก็เห็นด้วยที่จะปรับปรุงสภาพรถและเพิ่มการลงทุนให้มากขึ้น

6. ผู้ขับขีรถสามล้อ

จากจำนวนอยู่ขับขีรถสามล้อตัวอย่างการวิจัย 20 ราย พบว่า ผู้ขับขีรถสามล้อทั้งหมดมีอายุ 31 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีรถสามล้อเป็นของตนเอง (ร้อยละ 70.0) มีรายได้อยู่ระหว่างเดือนละ 2,000 - 3,000 บาทและ ผู้ขับขีรถสามล้อส่วนใหญ่จะให้บริการด้านการรับส่งของ และบริการรับส่งคนในตลาดเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.0) ส่วนการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น ให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังมีน้อย (ร้อยละ 20.0) และยังมีปัญหาเกี่ยวกับการแย่งบริการลูกค้ากับรถสองแถว และรถตุ๊ก ๆ ทำให้ผู้ขับขีรถสามล้อเห็นด้วยกับการที่จะจัดการให้บริการนักท่องเที่ยวร่วมกับบริษัทนำเที่ยวเพื่อเป็นทางเลือกทางหนึ่งของการเพิ่มรายได้ และเป็น การให้อาชีพนี้อาศัยดำรงอยู่ต่อไปได้

โดยสรุปแล้วจะเห็นว่าทุกฝ่ายให้ความสนับสนุนและมีความเห็นที่สอดคล้องในทิศทางที่เห็นว่าควรจะสนับสนุนให้มีการส่งเสริมการให้บริการสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่มีความคิดว่าควรที่จะเพิ่มปริมาณและปรับปรุงการบริการรถสามล้อให้ดีขึ้นและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ ยกเว้นเฉพาะกิจการให้เช่ารถสามล้อที่แสดงการขาดความเชื่อมั่นต่อทิศทางและแนวทางดังกล่าว เพราะเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน

สำหรับผู้ที่เคยใช้บริการรถสามล้อแรงคนจะมีความพอใจในประสบการณ์ที่แปลกใหม่และความสบายในขณะที่นั่ง แม้จะพบว่าอุปสรรคสำคัญสำหรับชาวต่างประเทศคือ การสื่อสารภาษาไม่เข้าใจ และความแออัดของยานพาหนะบนท้องถนน ตลอดจนสภาพรถและคนขับขีไม่ดึงดูดใจ แต่ทุกฝ่ายก็ยินดีที่จะสนับสนุนและหันมาใช้บริการรถสามล้อมากยิ่งขึ้น ถ้าอุปสรรคที่กล่าวมาได้รับการปรับปรุงแก้ไข

ข้อสรุปที่แสดงถึงความคิดเห็นสนับสนุนต่อการให้เพิ่มการให้บริการรถสามล้อแรงคนประกอบด้วย

1. ข้อเสนอแนะให้เพิ่มปริมาณรถสามล้อให้มากขึ้น

2. ให้จัดช่องทางพิเศษสำหรับจักรยาน และรถสามล้อ
  3. สนับสนุนให้โรงแรมต่าง ๆ มีจุดจอดรถสามล้อเพื่อให้บริการ
  4. เห็นว่าการใช้รถสามล้อจะช่วยรักษาสภาพแวดล้อมให้ดี เป็นการประหยัดน้ำมัน และเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ผู้ขับขี่
  5. ถ้าราคาค่าบริการรถสามล้อถูกกว่ารถตุ๊ก ๆ คนส่วนมากก็จะหันมาใช้บริการรถสามล้อมากขึ้น
  6. เห็นว่าบริการรถสามล้อเหมาะสมกับการเดินทางระยะใกล้ ๆ ภายในตัวเมือง
  7. ถ้าบริษัทให้บริการนำเที่ยวมีรายการท่องเที่ยวชมเมืองโดยรถสามล้อ คนจำนวนมากก็มีความสนใจที่จะใช้บริการ
  8. แม้แต่คนเมืองเชียงใหม่ก็แสดงความเห็นว่าจะหันมาใช้บริการรถสามล้อถ้าได้มีการปรับปรุงสภาพรถและคนขับให้ดีขึ้น
  9. ควรรักษารถสามล้อให้เป็นเอกลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่
- สำหรับผู้ประกอบกิจการให้เขารถสามล้อที่ขาดความเชื่อมั่นว่าไม่สามารถส่งเสริมอาชีพ และธุรกิจรถสามล้อให้กลับมาเจริญเช่นในอดีตได้เพราะมองไม่เห็นหนทางการแก้ไข ปัญหา
1. เก็บค่าเช่าได้ต่ำเฉลี่ยวันละ 15 บาทในขณะที่ราคารถใหม่ และอะไหล่รถแพงขึ้น (รถใหม่ราคาเฉลี่ยคันละ 13,500 บาท , ค่าซ่อมแซมตกคันละ 4,000-5,000บาท)
  2. คนที่เช่าขับส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่มีศักยภาพที่จะไปประกอบอาชีพอื่น จึงได้หันมายึดอาชีพนี้ เพราะค่าเช่าถูกแทบจะไม่มีความเสี่ยง และสามารถกำหนดเวลาที่จะออกให้บริการได้ตามใจตนเอง
  3. มีคู่แข่งมาก เช่นรถตุ๊ก ๆ และรถสองแถวที่รวดเร็วกว่า
  4. ถนนหนทางคับแคบ ถูกเบียดเสียดบีบคั้นจากรถยนต์ตลอดจนควันพิษและอากาศที่ร้อนบนท้องถนน
  5. มองไม่เห็นหนทางที่จะไปถึงจุดคนขับขี่ที่มีอายุน้อยแข็งแรงมาประกอบอาชีพนี้ ทั้งนี้ทัศนะของคนทั่วไปที่มองว่าอาชีพสามล้อไม่มีเกียรติ ยิ่งทำให้ขาดแคลนคนที่มีศักยภาพเข้ามาทดแทนคนรุ่นเก่า
- ในปัจจุบันผู้ที่ประกอบอาชีพขี่สามล้อใหญ่เป็นเจ้าของรถของตนเอง และประกอบอาชีพมานานเฉลี่ยเกือบ 20 ปี คนที่ประกอบอาชีพนี้ พอใจและเชื่อมั่นใจที่จะประกอบอาชีพนี้ตลอดไปทุกคนเห็นพ้องว่าจะต้องมีการปรับปรุงสภาพรถของตนเองและถ้าได้รับการ

สนับสนุนช่วยเหลือจากฝ่ายต่าง ๆ เช่นการประชาสัมพันธ์ และการจัดรายการบริการนำเที่ยวก็เต็มใจที่จะไปร่วม คนส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในเกณฑ์ที่ตนเองพอใจแม้จะน้อยกว่าอัตราค่าแรงขั้นต่ำ และอัตราค่าบริการที่คิดว่าเหมาะสมก็อยู่ในเกณฑ์ที่ผู้ใช้บริการทุกฝ่ายยอมรับได้

7.2 ข้อเสนอแนะ

องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การส่งเสริมรถสามล้อแรงคน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่เกิดศักยภาพเป็นจริงและดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงต่อไปได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยและการปรับปรุงดังต่อไปนี้

การแก้ไขปัญหาเพื่อตอบสนองการสร้างอุปสงค์สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและชาวไทยโดย

1. การจัดระบบระเบียบการจราจรภายในบริเวณเมืองเก่า อันประกอบด้วยบริเวณภายในสี่เหลี่ยมคูเมือง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความสำคัญที่สุด และบริเวณใกล้เคียงโดยรอบคูเมืองดังนี้

1.1 จัดระบบการขนส่งมวลชนที่สะอาด ปราศจากกลิ่น เสียง และลดความแออัดของการใช้รถยนต์ส่วนบุคคลตลอดจนพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ลงให้มากที่สุด ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงผู้อยู่อาศัยภายในคูเมือง และผู้ประกอบการค้าให้ได้รับความสะดวกในการเดินทาง ควรจัดให้มีประชาสัมพันธ์จากผู้อยู่อาศัย และผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการจัดระบบจราจรใหม่ เพื่อความร่วมมือ ความเสียสละ ลดความเดือดร้อน และการต่อต้านจากมวลชน

1.2 ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ที่ให้ร่มเงา ตามถนนและสถานที่ต่าง ๆ ให้มากที่สุด โดยเฉพาะในที่สาธารณะ วัด โรงเรียน และสถานที่ราชการทุกแห่ง

1.3 กำหนดถนนบางสายให้เป็นถนนเฉพาะสำหรับคนเดินเช่น ถนนจากประตูท่าแพไปยังวัดพระสิงห์ ถนนวัวลายตลอดทั้งสาย ถนนข้างคานช่วงที่ผ่านในท่าบารัวในเวลาากลางคืน และการให้ถนนท่าแพเป็นที่สำหรับการจัดกิจกรรม และสำหรับคนเดินในวันอาทิตย์ การกำหนดถนนให้สำหรับคนเดินจะก่อให้เกิดกิจกรรมกลางแจ้ง การละเล่น การขายของ เป็นการสร้างจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะกล่าวขวัญถึง เช่นที่ได้มีการริเริ่มขึ้นบ้างแล้วในกรุงเทพฯ บริเวณถนนพระอาทิตย์ย่านบางลำพูในวันอาทิตย์ ผู้ที่ค้าขายอยู่เดิมจะได้ประโยชน์มากยิ่งขึ้นจากการค้าขายกับนักท่องเที่ยวที่จะมีมากขึ้น

1.4 จัดช่องทางจราจรสำหรับจักรยานและรถสามล้อโดยการห้ามจอดรถทางฝั่งซ้ายของถนนบางสายที่จะให้การส่งเสริมการใช้จักรยานและรถสามล้อ โดยเฉพาะถนนที่จัดให้รถยนต์วิ่งช่องทางเดียวอยู่แล้วในปัจจุบัน

2. ให้การสนับสนุนการปรับปรุงอาชีพขี่สามล้อ

2.1 จัดการอบรมด้านภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อความหมายง่าย ๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ให้แก่ผู้ขี่สามล้อโดยหน่วยงานของรัฐเช่น ททท. หอการค้า สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวหรือสถาบันการศึกษา

2.2 ปรับปรุงสภาพผู้ขี่ โดยการจัดหาแหล่งเงินกู้พิเศษ หรือกองทุนพิเศษ สนับสนุนจากภาครัฐหรือเอกชน ในการจัดหา อุปกรณ์การแต่งกายในรูปแบบพื้นเมืองที่เหมาะสม

2.3 ให้การสนับสนุนการปรับปรุงรถสามล้อให้อยู่ในสภาพที่ดี แข็งแรง สามารถกันแดดกันฝน และมีระบบไฟส่องทางและแฉงสะท้อนในยามกลางคืน การเงินดังกล่าวอาจได้จากการรวมตัวกันของคู่จากธนาคารออมสินในรูปแบบค้ำประกันซึ่งกันและกันรายละไม่เกิน 5,000 บาท และให้ผ่อนใช้คืนในระยะ 3-5 ปี ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

2.4 ขอความร่วมมือจากโรงแรมจัดหาที่จอดเพื่อรอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของโรงแรม

2.5 จัดการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพขี่สามล้อ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าของรถส่วนตัว ให้มีการประสานงาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอาชีพของตน จัดการอบรมมารยาท และให้ใบรับรองจัดทำประวัติทำบัตรประจำตัวเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรม

2.6 ทรนรงค์และสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาอาชีพขี่สามล้อนอกเวลาเรียน เป็นการหารายได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน โดยความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา สื่อมวลชน บริษัทให้บริการนำเที่ยว และประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบเพื่อการสนับสนุน และจะทำให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติค่านิยมของสังคมที่มีต่อการขี่สามล้อ เนื่องจากค่าเช่ารถที่ไม่แพงแม้จะมีการเพิ่มค่าเช่ากรณีรถใหม่ หรือการปรับปรุงซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรง และดูดีแล้วเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในการให้บริการนักท่องเที่ยวเที่ยวละ 50-75 บาท สำหรับระยะเวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ประกอบกับเงินค่าทิปพิเศษก็เป็นที่เชื่อถือได้ว่าอาชีพขี่สามล้อจะดึงดูดคนรุ่นหนุ่มให้หันกลับมาประกอบอาชีพนี้มากขึ้นเหมือนเช่นที่เคยเป็นมา กอปรทั้งนักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ก็สามารถทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์ไปด้วยพร้อม ๆ กัน ก็จะมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

3. หน่วยงานที่จะมีส่วนให้การสนับสนุนและส่งเสริม

3.1 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เคยจัดการอบรมส่งเสริมประกอบอาชีพนี้เมื่อปี 2540 ในเขตตัวเมืองเชียงใหม่ นำที่จะเป็นองค์หลักในการจัดให้มีการอบรมในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างมาตรฐาน ยกกระดับความรู้ความสามารถของผู้ประกอบอาชีพขั้นพื้นฐานและการออกแบบทำทะเบียนประวัติของผู้ขับขี่

3.2 บริษัทให้บริการนำเที่ยว จะมีบทบาทส่งเสริมการท่องเที่ยวและการให้บริการรถสามล้อโดยตรงที่สุด ถ้า ททท. และสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจะได้ประชุมประสานงาน และขอให้บริษัทให้บริการนำเที่ยวได้จัดโปรแกรมนำเที่ยวชมวัด ชมเมือง และการสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างประเทศและชาวไทยใช้บริการรถสามล้อสำหรับการเดินทางไปยังจุดต่าง ๆ ทำธุระในเมืองหรือการไปจับจ่ายซื้อของตามตลาด ก็จะสามารถเพิ่มอุปสงค์ต่อการใช้บริการรถสามล้อ ซึ่งจะกระตุ้นให้เกิดแรงอุปทานทั้งในส่วนผู้ขับขี่และบริษัทให้เช่ารถสามล้อก็จะเกิดความมั่นใจที่จะลงทุน ปรับปรุงแม้การจักรหารรถสามล้อใหม่มาบริการให้มากขึ้น

3.3 หน่วยงานราชการและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจะมีส่วนในการรณรงค์และเสริมสร้างค่านิยมในการใช้บริการรถสามล้อ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อรถสามล้อ ซึ่งเป็นส่วนสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ประกอบอาชีพนี้ ให้มีความมั่นใจ ยกกระดับมาตรฐานอาชีพให้สูงขึ้นเท่าเทียมกับอาชีพที่ใช้แรงงานโดยสุจริตอื่น ๆ และเป็นที่ยอมรับของสังคม ก็จะช่วยดึงดูดคนขับขี้อุ่นใหม่ให้เข้าสู่อาชีพนี้มากขึ้น

3.4 หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงภายในเขตตัวเมืองคือเทศบาลนครเชียงใหม่ กองกำกับการจราจรจะมีส่วนช่วยและอำนวยความสะดวกอย่างสำคัญในการจัดเส้นทางจักรยานสามล้อ เส้นทางเดินเท้าท่องเที่ยวชมเมือง ควบคู่ไปกับเส้นทางท่องเที่ยวชมเมืองโดยรถสามล้อ ซึ่งจากข้อเสนอแนะของการศึกษาโดยบริษัทหลุยส์เบอร์เจอร์ ได้เสนอแนะเส้นทางภายในตัวเมืองไว้หลายเส้นทางที่เลาะเลียบบไปตามตรอกซอยแคบ ๆ ที่ร่มรื่น ผ่านวัดวาอาราม และแหล่งสถาปัตยกรรมบ้านที่อยู่อาศัย ที่ขึ้นทะเบียนอนุรักษ์ตลอดจนการจัดจุดจอดรถสามล้อให้บริการไว้อย่างเพียงพอ และสะดวก ต่อการเรียกใช้บริการของนักท่องเที่ยว

ในปัจจุบันบริษัทท่องเที่ยวให้บริการนำเที่ยวหลายแห่งได้จัดบริการรถสามล้อแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอยู่ประจำในหลายลักษณะคือ

1. การใช้รถสามล้อรับนักท่องเที่ยวจากสนามบินนานาชาติเชียงใหม่
2. การใช้รถสามล้อรับส่งนักท่องเที่ยวไปหรือมาจากสถานีรถไฟเชียงใหม่

3. การใช้รถสามล้อรับส่งนักท่องเที่ยวไปรับประทานอาหารพื้นเมือง (ขันโตก ดินเนอร์) และชมการแสดง
4. การใช้รถสามล้อบริการนำเที่ยวชมตัวเมือง ชมวัด ไปตลาด และการไปจับจ่ายซื้อสินค้า
5. การใช้รถสามล้อรับส่งไปยังตลาดไนท์บาซาร์ และ ฯลฯ

ผลจากการศึกษาวิจัยได้ชี้ออกมาอย่างชัดเจนว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างประเทศ ชาวไทย บริษัทให้บริการนำเที่ยวและแม้แต่ชาวเมืองเชียงใหม่ต่างยอมรับและเห็นพ้องตรงกันว่า เมืองเชียงใหม่มีองค์ประกอบที่ดึงดูดใจอย่างสำคัญต่อการท่องเที่ยว คือวัฒนธรรมความเป็นอยู่ที่ สะท้อนออกมาในอริยาศัยไมตรีของชาวเมือง บ้านเมืองอันเก่าแก่ดารดาษไปด้วยวัดวาอารามที่ สวยงาม และความงดงามของธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทั้งหมดนี้เป็นเครื่องยืนยันว่าเชียงใหม่เป็น เมืองที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างแท้จริง จึงเป็นการสมควรที่ทุกฝ่ายน่าจะเร่ง ช่วยกันอนุรักษ์คุณค่าอันโดดเด่นที่กล่าวมา พร้อมกับการส่งเสริมปัจจัยที่จะช่วยให้เกิดการเสริม สร้างการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภายในตัวเมืองเก่า โดยเฉพาะพื้นที่ภายในสี่เหลี่ยมคูเมือง เช่น ถนน คนเดินที่ปราศจากยานพาหนะที่ติดเครื่องยนต์ จนสักวันหนึ่งเราอาจได้เห็นเมืองเชียงใหม่มีแต่ ความสงบร่มรื่น ผู้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวจะรู้จัก เมืองเชียงใหม่ในฐานะเมืองท่องเที่ยวที่ปราศจากเครื่องยนต์ และยอมเป็นที่แน่นอนที่สุด รถสามล้อแรงคนก็จะมีให้เห็นขั้วไขว่ตามท้องถนนกลับมามีชีวิตชีวาเคียงคู่กับวิถีชีวิตของ ชาวเมืองที่เต็มไปด้วยมนต์เสน่ห์และความงดงามอย่างยั่งยืนตลอดไป